

[Hartling.]

fæstes, at en kommune kan træffe aftale med en privatskole om optagelse af børn i dennes realafdeling. Dette betyder også en frigørelse. Det giver kommunen hjemmel til at bruge alle muligheder.

Det andet hovedsigte, som vi har haft for øje under arbejdet med denne skolelov, var at styrke den 7-årige folkeskole, som vi i venstres forslag kaldte hovedskolen, og vi kan ikke være utilfreds med, at dette navn er blevet brugt i lovforslaget, for det siger noget rigtigt. Hovedskolen er alle danske børns skole; det er de 7 klasser, som det fremfor alt gælder om at gøre gode, og det gælder alle de 7 klasser.

Betyder disse lovforslag da et fremskridt i forhold til den nugældende lov af 1937? Jeg mener det; et fremskridt, som ikke er større og voldsommere, end at det kan passes ind i den nuværende skole, men altså et fremskridt. Jeg er stadig af den opfattelse, at venstres forslag af 1955 var klarere og bedre for alle skoleformer, men da vi forstod, at lærerne kunne gå ind for den ordning, der her er stillet op, bøjede vi os, og der er for os heller ingen tvivl om, at der ved de foreliggende lovforslag sker en reel forbedring af skolen.

Lad os for klarheds skyld prøve at følge en dreng gennem skolen, som den nu er, og som den efter lovforslaget ville blive. Vi lader ham først bo et sted, hvor der er en lille skole med ikke ret mange klasser og ikke ret mange lærere. De første 5 år går han i sogneskolen, lærer at læse, skrive og regne og får det første grundlag i de almindelige skolefag. Han er en læsebegavet lille fyr, og han kan formodentlig opnå en eksamen engang. Efter 1937-loven må han efter de 5 år se at komme i første mellem, for ellers kommer han bagefter. Hans egen skole er for lille til, at der kan indrettes 1., 2., 3. og 4. mellemskoleklasse og realklasse, altså må han fra 11-12 års alderen rejse ind til en eksamensskole. Vi må håbe, der er plads, for ellers bliver der jo gjort den dreng uret; så får han ikke samme mulighed som drenge i byerne.

Efter den nye lov vil den samme dreng få de første 5 års skolegang aldeles som nu, bortset fra at 5. klasse ikke behøver at blive brugt til træning til mellemskoleprøven, for den falder bort. Fra Danmarks Lærer-

forenings side er det blevet sagt, at de ikke vil savne mellemskoleprøven; vi andre vil heller ikke. Hvis hans skole så magter at give ham engelskundervisning i 6. skoleår og tilbyder ham tyskundervisning og begyndende matematikundervisning i 7. klasse, kan han blive hjemme i sogneskolen i 7 år. Hvis skolen ikke magter det, kan man ordne det sådan, at de 2 sidste klasser centraliseres, eventuelt henlægges til en anden kommune, eller at fremmedsprog og matematik centraliseres. Det vil sige, at vor dreng kan blive i sin skole og blot få disse fag i en nabokommune.

Efter 7. år kan drengen, hvis han duer dertil, gå ind i en realafdeling. Skal han have realeksamen, må han gå igennem 1., 2. og 3. realklasse — 8., 9. og 10. skoleår. Skal han være student, kan han gå over i første gymnasieklasse fra anden realklasse eller efter realeksamen. Det vil sige fuldstændig som under den nugældende lov. Disse klasser svarer til 3. mellem, 4. mellem og realklassen, og man kan i dag netop gå ind i gymnasieskolen fra 4. mellemskoleklasse eller fra realklassen; skolelovsforslaget har ingen ændringer heri.

Tænker vi os, at drengen ikke er læsebegavet, vil han som nu kunne gå 7 år i sin skole. Der er det nye, at der gives ham engelskundervisning fra 6. skoleår, og hvis han magter det, har han tilbuddet om tysk og matematik i 7. klasse. Efter den nye skolelov svækkes undervisningen i fremmede sprog altså ikke; tværtimod, i lige forlængelse af den udvikling, der er foregået, indføres engelsk for alle børn. Vor dreng vil altså efter 7. år ikke i realafdelingen eller kan ikke; han kan da enten gå ud af skolen eller gå ind i en 8., eventuelt også en 9. klasse. Allerede gældende lov indeholder en 8. og 9. klasse, for så vidt som der er tale om en 3. og 4. fri mellem, men adgangen udvides ikke så lidt i dette lovforslag. Enhver elev har ret til nu at komme i 8. klasse i sin egen eller i en anden kommuneskole eller eventuelt i stedet derfor på en efterskole eller ungdomsskole, og er der 10 elever til det, skal skolen indrette en 8. klasse.

Der vil altså blive flere muligheder for drengen, hvad enten han sigter mod en realeksamen eller ej, og er forældrene utilfredse med læreren eller skolen, har de i ganske samme omfang som nu mulighed for at sætte